

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

בע"ה

השתלמויות ארציות בתנ"ך תשע"ט
למורי בתי הספר היסודיים

מורים יקרים,

לימוד התורה הוא הבסיס לבנין נפש התלמיד.
לימוד זה דורש עיסוק רב – בתכנים, בדרכי ההוראה, בחיבור התלמיד לערכים ולהפנמה, ובהקניית מיומנויות הלימוד. ההשתלמויות נבנו במיוחד עבורכם, מורי התנ"ך, על מנת שכל מורה ומורה יוכלו למצוא לפחות השתלמות אחת מתאימה.
בקובץ זה תמצאו פרטים וקישורים לרישום אודות השתלמויות ארציות מקוונות בתנ"ך למורי בית הספר היסודי.

מצפים לראותכם!

נעמה טורם	יאיר ליברמן	יהודה טרופר
רכזת השתלמויות יסודי	מדריך ארצי יסודי בתנ"ך	מפמ"ר תנ"ך בחמ"ד

מידע כללי הנוגע לכל ההשתלמויות

ההשתלמויות הן השתלמויות מקוונות והלמידה נעשית באמצעות המחשב.
השתתפות בכל אחת מההשתלמויות והגשת מטלת הסיום מקנה 30 שעות פיתוח מקצועי המוכרות במסגרת 'אופק חדש' ו'עז' לתמורה'.
כל השתלמות היא של 30 שעות, וכוללת מפגש אחד שהוא מפגש פנים אל פנים. בכל ההשתלמויות יערכו המפגשים באותם התאריכים. בכדי להקל עד כמה שאפשר תוכלו לבחור באחד מהמועדים הבאים:

- כ"ד טבת (1/1/2019) - מפגש פנים אל פנים בירושלים
 - ט' שבט (15/1/2019) - מפגש פנים אל פנים בתל אביב
- במידה ותהיה קבוצה של לפחות 20 מורים שיהיו מעוניינים במפגש פנים אל פנים במחוז דרום או במחוז צפון נערך לכך בעז"ה.
בהשתלמויות "לב לדעת" ולימוד תנ"ך באמצעות אינפוגרפיקה, יערכו מפגשי פנים אל פנים בנפרד מהמפגשים בשאר ההשתלמויות.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

רשימת השתלמויות ארציות

- השתלמות על כל אחד מחמישה חומשי תורה
- נביאים ראשונים – יהושע שופטים **השתלמות חדשה**
- נביאים ראשונים – שמואל **השתלמות חדשה**
- "לב לדעת" בהוראת תנ"ך
- מטלות ביצוע והערכה חלופית
- "ללמוד וללמד. באהבה" - הקניית מיומנויות בלימוד חומש **השתלמות חדשה**
- "וכל העם רואים..." - אינפוגרפיקה בהוראת תנ"ך **השתלמות חדשה**

1. הוראת חומש בראשית

השתלמות בחומש בראשית לכיתות א נועדה להקנות יכולת ללמד חומש באהבה החל בתחילת כיתה א' גם לתלמידים הנמצאים במהלך רכישת הקריאה. (ההשתלמות עוסקת בעקרונות ההוראה בגיל הצעיר ובתכנים מכל חומש בראשית, ומיועדת גם למורי כיתות ב). בהשתלמות יושם דגש על הקניית ערכים, יצירת חוויה בלימוד, ולימוד תוך קריאה משמעותית במילות החומש.

ההשתלמות תיפתח בע"ה ביום ראשון יט חשון 28/10/2018 בהוראה ביתית מקוונת.

מנחים: הרב עמירם אלבה, מדריך ומנחה מלמדים amirmelba@gmail.com

מר ישראל יוקל מנהל ומנחה מורים israel.yokel@gmail.com

קישור לרישום ולקבלת סילבוס מלא: [רישום השתלמות בראשית](#)

2. הוראת חומש שמות

בהשתלמות נלווה את המורים לאורך השנה בהוראת חומש שמות. נכיר את המבנה הכללי של החומש, ונציע דגשים להוראת התכנים. ההשתלמות תרחיב בעקרונות להוראת הפסוקים, ובדרכים להקניית ערכים ומידות. בהשתלמות נציע כלים להוראת שלש חלקי הספר: החלק הסיפורי, החלק ההלכתי ומעשה המשכן. בפרקי המשכן נציע דרך חווייתית ובהירה להוראת פרשות המשכן. ביחידה זו נעסוק גם בתרומה של אמצעי הוראה חזותיים ללמידה.

מנחה: הרב עמירם אלבה, מדריך ומנחה מלמדים amiramelba@gmail.com

ההשתלמות תיפתח בע"ה ביום רביעי טו חשון 24/10/2018 בהוראה ביתית מקוונת.

קישור לפרטים ולרישום: [רישום השתלמות שמות, הרצוג](#)

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

3. הוראת חומש ויקרא

חומש ויקרא נלמד על פי תכנית הלימודים החדשה בכיתה ד', על פי מתווה המגדיר את היקף הלימוד והדגשים הנדרשים בכל נושא ונושא. בהשלמות נכיר את המבנה הכללי של החומש, ואת המאפיינים של כל חלק וחלק. נלווה את המורים לאורך השנה בהוראת הנושאים השונים: פרקי הקרבנות, הטהרה, המצוות, מעגל השנה ועוד. ההשתלמות תקנה עקרונות הוראה וכלים מעשיים להוראת הפסוקים ולמידה משמעותית, שבהם יוכל כל מורה ומורה להשתמש בכיתה.

מנחה: הגב' נעמה טורם, מדריכת תנ"ך מחוז מנח"י naamatorem@gmail.com

ההשתלמות תיפתח בע"ה ביום שני ו' חשוון תשע"ט 15/10/18 בהוראה ביתית מקוונת.

קישור לרישום: [רישום חומש ויקרא, הרצוג](#)

4. הוראת חומש במדבר

בהשתלמות נשתדל ללמוד את פסוקי החומש באופן המתחבר לנפש הילד. נפרוש את תכנית הלימודים השנתית תוך מתן דגשים ערכיים חינוכיים בכל פרשה. נעסוק בהקניית ידע ערכים ומיומנויות, לצד פיתוח מבני שיעור, ודרכי הוראה יצירתיות ומקדמות חשיבה. העקרונות שנלמד יוכלו לשמש את המשתלמים גם בהוראת חומשים אחרים. ההשתלמות תיפתח ביום שני יג חשוון 22/10/2018 בהוראה ביתית מקוונת.

מנחה הקורס: הרב עמירם אלבה, מדריך תנ"ך ומנחה מלמדים amiramelba@gmail.com

קישור להרשמה: [השתלמות במדבר, הרצוג](#)

5. הוראת חומש דברים

חומש דברים, "משנה תורה", נלמד בכיתה ו' ומהווה סיום ללימוד חמישה חומשי תורה. נעסוק בחלוקת ההוראה לאורך השנה, ובכלים להוראת הפרקים השונים – הסיפור, הלכה, המוסר והשירה. נעסוק בתכני הספר על פי נושאים ותוך הכרת דגשי ההוראה בתכנית החדשה. בהשתלמות נדגים כלים ועקרונות הוראה בהם יוכל כל מורה להשתמש בכיתה: ארגון הידע, קישור תוכן הפסוקים לעולמו של התלמיד, הקניית מיומנות ופיתוח חשיבה בהוראת החומש. ההשתלמות תיפתח בע"ה ביום שני ו' חשוון תשע"ט 15/10/18 בהוראה ביתית מקוונת.

מנחה: הרב עידן טחן מדריך מחוזי לתנ"ך מחוז תל אביב idan.tac@gmail.com

קישור לרישום: [רישום חומש דברים, הרצוג](#)

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

6. הוראת נביאים ראשונים - יהושע שופטים – השתלמות חדשה!

לסיפורי נביאים ראשונים, נכסי צאן ברזל של המורשת היהודית, חשיבות עליונה בבנין עולמו של תלמיד בחמ"ד, ועל מורי היסודי הוטלה הזכות והאחריות ללמדם. האתגר בהוראת ספרים אלו הוא גדול: מספר השעות אינו גדול, אך עלינו לגעת בכל נושאי הספר. אנו רוצים קריאה משמעותית מתוך הספר, ובד בבד להותיר את חווית הסיפור. מעבר לכל, אנו מבקשים לקיים למידה בהירה מעניינת ורלוונטית. בהשתלמות נתייחס לסוגיות הללו דרך העיסוק בהוראת ספרי יהושע ושופטים. נלווה את הוראת התכנים על פי תכנית הלימודים השנתית, ובמקביל נעסוק במאפיינים כלליים בהוראת נביא כמו הוראת דמויות, שימוש במפה ועוד.

ההשתלמות תיפתח בע"ה במפגש סינכרוני (מקוון) ביום שני כט בתשרי תשע"ט 8/10/18
מנחה: הרב יאיר ליברמן - מדריך ארצי ומרצה להוראת תנ"ך. yailib@gmail.com

קישור לרישום: [השתלמות יהושע שופטים](#)

7. הוראת נביאים ראשונים - שמואל – השתלמות חדשה!

לסיפורי נביאים ראשונים, נכסי צאן ברזל של המורשת היהודית, חשיבות עליונה בבנין עולמו של תלמיד בחמ"ד, ועל מורי היסודי הוטלה הזכות והאחריות ללמדם. האתגר בהוראת ספרים אלו הוא גדול: מספר השעות אינו גדול, אך עלינו לגעת בכל נושאי הספר. אנו רוצים קריאה משמעותית מתוך הספר, ובד בבד להותיר את חווית הסיפור. מעבר לכל, אנו מבקשים לקיים למידה בהירה מעניינת ורלוונטית. בהשתלמות נתייחס לסוגיות הללו דרך העיסוק בהוראת ספר שמואל. נלווה את הוראת התכנים על פי תכנית הלימודים השנתית, ובמקביל נעסוק במאפיינים כלליים בהוראת נביא כמו הוראת דמויות, שימוש במפה ועוד.

ההשתלמות תיפתח בע"ה במפגש סינכרוני (מקוון) ביום שני כט בתשרי תשע"ט 8/10/18
מנחה: הרב יאיר ליברמן - מדריך ארצי ומרצה להוראת תנ"ך. yailib@gmail.com

קישור לרישום: [השתלמות ספר שמואל](#)

8. למידה משמעותית בתנ"ך ("לב לדעת")

בקורס זה נעסוק בליבת הוראת התנ"ך – חינוך ערכי מתוך לימוד התורה. נשאל: כיצד נהפוך את התורה לרלוונטית לעולמו של התלמיד בלי לרדד את התורה? כיצד נסייע לתלמיד להפנמת ערכי התנ"ך ולהזדהות עם אישי התנ"ך? במהלך ההשתלמות נתנסה בשיטות ובכלי הוראה שונים ללמידה חווייתית. במפגשים נתנסה בשפה פדגוגית ליצירת דינמיקה כיתתית שתוביל לשיח, הבעה, יצירה והפנמה בהוראת תנ"ך. ההשתלמות תלווה בלמידה משותפת של תוצרים.

מנחות הקורס: הגב' רחל לוי מורה מובילה לתנ"ך arlevi13@gmail.com

ד"ר נעמה שלם, מרצה ומנחת מורים shalemn@gmail.com

ההשתלמות תיפתח בתאריך כ"ט חשוון תשע"ט (7/11/2018)

מפגש פנים אל פנים ייערך בירושלים ביום שלישי כ"ג בשבט (29/1/2019)

קישור לרישום ולקבלת פרטים: [השתלמות למידה משמעותית - לב לדעת, הרצוג](#)

9. מטלות ביצוע והערכה חלופית

לימוד תנ"ך מתוך נקודת חיבור פנימית והפנמת ערכים הוא אחת המטרות החשובות ביותר בהוראת התנ"ך בכיתות. אחת הדרכים לחיבור אישי עם ערכי הלימוד היא ההכוונה ללמידה יוצרת סביב מטלת ביצוע. זהו לימוד שבמהלכו התלמיד נפגש עם הפסוקים, לומד אותם ומפיק תוצר. כל משימה כזו מאפשרת תהליך של למידה מבוססת פרויקטים בה הלומד מונחה ליצירת תוצר בעקבות עיון והעמקה בפסוקים בהם בחר המורה.

בקורס נלמד את העקרונות המנחים למידה מבוססת פרויקטים, נתאים אותם לתלמידי בית הספר היסודי, נלמד להשתמש בצורה מיטבית במשימות הערכה הקיימות ולבנות משימות הערכה נוספות. ההשתלמות תיפתח בע"ה במפגש סינכרוני (מקוון) ביום שלישי ז' חשוון תשע"ט 16/10/18

מנחה: הגב' נעמה טורם, מדריכה מחוזית מנחי naamatorem@gmail.com

קישור לרישום: [השתלמות מטלות ביצוע והערכה חלופית בתנ"ך](#)

10. "ללמוד וללמד. באהבה" - הקניית מיומנויות בלימוד חומש השתלמות חדשה

לימוד התורה מבוסס על הכוונת התלמיד לעיון וללימוד מתוך הפסוקים. כאשר המורה איננו רק מספר את התוכן לתלמידים, אלא מכון את התלמידים לעיון בפסוקים, התלמיד הופך לשותף פעיל בלימוד, והספר משמש לו מקור חי ללימוד ולשיח בשיעור. "לא ימוש ספר התורה הזה מפיק והגית בו יומם ולילה".

בשנת תשע"ז יצא מסמך המיומנויות החדש המגדיר את היעדים בהקניית מיומנויות לומד במהלך שש שנות הלימוד בבתי הספר היסודיים. כל מורה בכל גיל נוטל שלב בבנין יכולות אלו. בפתיחת ההשתלמות נעסוק ב"עקרונות הגדולים" של הלמידה, ושל דרכי הקניית מיומנויות, לאחר מכן נכיר את מסמך המיומנויות ונרכוש כלים ספציפיים בכל אחד מן היעדים. ההשתלמות תיפתח בע"ה במפגש פנים אל פנים ביום שלישי כ"ד טבת תשע"ט (1/1/2019).

שימו לב שאין שתי אופציות למפגש פא"פ בהשתלמות זו.

מנחה: הרב עקיבא גולן, רב ב"ס ומנחה מורים akivagolan@gmail.com

קישור לרישום: [השתלמות מיומנויות לומד בתנ"ך](#)

11. "וכל העם רואים..." - אינפוגרפיקה בהוראת תנ"ך השתלמות חדשה

מי מאיתנו, כתלמידים או כמורים, לא התמודד עם היקפים עצומים של חומר לקראת מבחן, שיעורים משעממים שאינם נותנים מקום לדמיון, ליצירה ולפיתוח אישי, הרצאות פרונטליות מעוררות בעיות קשב וריכוז?? לימוד בעזרת אמצעים חזותיים הוכח כיעיל ומשמעותי עבור תלמידים רבים כאלה החיים בעולם דיגיטלי וויזואלי וכאלה שזוהי דרך הלימוד הבלעדית שלהם. כן, פעמים רבות תמונה אחת שווה אלף מילים ותלמידינו קוראים לנו לשפר, לשכלל, להתנסות ולחוות הוראה ולימוד מזווית קצת אחרת. בקורס "אינפוגרפיקה בהוראת תנ"ך" נלמד לשלב אמצעים גרפיים, כמו: איורים, מפות, תצלומים, סרטונים, אנימציות וקומיקסים בהוראת התנ"ך בכיתה. נעזור לתלמידים לחשוב, להכין ולבנות בעצמם אמצעים חזותיים לשם לימוד, הבנה והפנמת הנלמד. ההשתלמות "וכל העם רואים..." – אינפוגרפיקה בהוראת התנ"ך מועברת על ידי שני מורים לתנ"ך: חגית באב"ד ביסודי ויהושע פריאל בתיכון. הקורס נולד מתוך הבנה שיש לשפר ולייעל את איכות ההוראה בכיתה בכל הגילאים ומתוך ראיית צרכי המורים והתלמידים בשטח. בקורס נלמד לשלב אמצעים גרפיים בהוראת התנ"ך בכיתה. נעזור לתלמידים לחשוב, להכין ולבנות בעצמם אמצעים חזותיים לשם לימוד, הבנה והפנמת הנלמד.

ההשתלמות תיפתח בע"ה במפגש פנים אל פנים ביום שלישי ל' תשרי תשע"ט (9/10/2018)

מנחה: גב' חגית באב"ד מורה מובילה לתנ"ך, babadhagit@gmail.com

קישור לרישום: ["וכל העם רואים..." אינפוגרפיקה בהוראת תנ"ך](#)